

התחדשות מרכזי ערים

בלב העיר

כנס איגוד המתכננים
השנתי 2023
מרכז ירושלים

8-9.6

איגוד המתכננים בישראל מאחל לך יום מקצועי מהנה ופורה בכנס!

הכנס השנתי של האיגוד הינו המפגש המקצועי והחברתי הגדול ביותר של כלל העוסקים בתחום התכנון בישראל. הכנס מהווה גם את שיאה של עבודה מאומצת וחשובה הנעשית ע"י האיגוד לאורך כל השנה למען המתכננות והמתכננים ולמען מעמד מקצוע התכנון בישראל.

בין פעילויותינו:

- קידום הסדרת מקצוע התכנון
- ערבי עיון מקצועיים מקוונים חודשיים
- הכנת ניירות עמדה בנושאים אקטואליים
- ייצוג האינטרסים התכנוניים בוועדות ובכנסת
- מניעת הדרת א.נשי תכנון ממכרזים ותפקידים
- שמירה על זכויותיהם של מתכננים
- סיורים מקצועיים ובטאון "תכנון"

האיגוד הינו עמותה ועיקר פעילותו נעשית ע"י מתנדבים המשקיעים זמן רב ומאמץ גדול בהובלתו. על מנת שנוכל להמשיך ולפעול חיוני שכל אחת ואחד מהעוסקים בתחום התכנון יוודאו חברותם באיגוד.

לפרטים נוספים

aepi.org.il

איגוד המתכננים בישראל

igudm1@gmail.com

9:00-8:00 התכנסות וכיבוד קל

9:00-11:00 | מושב מליאה

פתיחה וברכות: משה ליאון, ראש העיר ירושלים | אינג' יואל אבן, מהנדס העיר ירושלים | עידו הרשקוביץ, מנכ"ל עדן-החברה לפיתוח כלכלי בירושלים | מתכנן רפי אלמליח, מנכ"ל מנהל התכנון

הענקת פרסים: פרס יקיר התכנון, פרס ע"ש חגית אדיב-ג'נאו לתכנון חברתי

הרצאת אדריכל העיר עופר מנור: השנים הראשונות: תכנון ומעשה בהתחדשות מרכז העיר ירושלים 1998 – 2023

פאנל: ירושלים כמשל - עתידים אפשריים במציאות מורכבת

מנחה: אדריכל רועי לביא, מנהל אגף תכנון עיר, עיריית ירושלים

דוברים: אדריכלית ליאת בריקס -אתגר, סגנית נשיא בצלאל | פרופ' שלמה חסון, האוניברסיטה העברית | ניר חסון, הארץ ומכון טרומן, האוניברסיטה העברית

11:00-11:45 | הפסקת קפה

11:45 – 13:15 מושבים מקבילים

בית העם אולם מרכזי

מע"רים מתהווים בירושלים: מגמות בהתפתחות ובתכנון מרכזי העסקים בירושלים

תהליכי ההתחדשות והציפוף בעיר ירושלים, מובילים, בין השאר, להרחבת גבולות המע"ר לעבר אזורים חדשים בעיר. במושב נעסוק בתכנון במע"ר הקיים ובתכנון המע"רים המתהווים ונתמקד בציפוף לאורך צירי הרכבת הקלה, בפיתוח סביב תחנות הרכבת הכבדה במרכז העיר ובמתחם התחנה, בסוגיות בשימור המרקם והזהות של המע"ר ההיסטורי, ובפיתוח רובע עירוני חדש בתלפיות.

יו"ר: אוהד רוזנווסר, חברת אביב

דוברים: דן קינן, מתכנן מחוז ירושלים | רועי לביא, אגף תכנון עיר, עיריית ירושלים | שרון דינור, מחלקת שימור מבנים, עיריית ירושלים | דן בן עמרם, פרויקט הרכבת הכבדה עבור חברת עדן, חברת דן בן עמרם הנדסה וניהול | חן נאור, חברה, פרוגרמה ומדיניות ציבורית, חברת אביב

המרכז למוסיקה מן המזרח

תכנון תומך תחבורה ציבורית ותנועה מקיימת - כלי אבחון לתכנון

בשנת 2019 פרסמו מש' התחבורה ומינהל התכנון מסמך הנחיות, שמטרתו לסייע למתכננים וללשכות התכנון לבחון כיצד ניתן לשפר את המדדים התחבורתיים של תכנון. במושב תוצג סדרת תבחינים שפותחה על מנת לאבחן תכנון בהיבט של רשת הרחובות המוצעת ומידת תמיכתה בתנועה מקיימת. יוצג הכלי לאבחון רשת הדרכים, והדגמה לבדיקת תכנון ולהכנת תכנון באמצעות כלי זה.

יו"ר: גיא קב ונקי, יועץ אורבני

דוברים: יונתן לוינגר, יועץ למינהל תשתיות במשרד התחבורה | יוסי ישראלשווילי, יועץ ללשכת התכנון מחוז דרום | מיכאל וינד, ארי כהן מיכאל וינד אדריכלות ובינוי ערים

בית העם (לובי עליון)

העיר כמרחב חיים למגוון אוכלוסיות

במושב יוצג תדריך תכנון שרותי רווחה, הראשון מסוגו בישראל. התדריך מיועד לשפר את הקצאת המענים לשרותי רווחה למכלול אוכלוסיות במסגרת פרוגרמות לצרכי ציבור. יוצגו הכללים להקצאה ופריסה מרחבית של כ- 60 שרותי רווחה בקהילה ושילובם במרחב העירוני תוך תכנון מיטבי של משאבי קרקע ושילוב אוכלוסיות שונות בקהילה. כמו כן, תוצג פרוגרמה ליישוב בית שמש בהתבסס על המדריך.

יו"ר: עפרה כרמון אבן, משרד הרווחה והביטחון החברתי

דוברים: עפרה אבן כרמון, משרד הרווחה והביטחון החברתי | רונית דוידוביץ-מרטון ומיכל ריבק, משרד ד.מ.ר. | גילה רונן, מנהל הרווחה והשירותים החברתיים בבית שמש | שיר קרטה שוורץ, מנהל הרווחה והשירותים החברתיים בבית שמש

ניסן נתיב אולם תיאטרון

קמפוס ירושלים לאומנויות: תכנון במשאב הציבורי, מדיניות וכלכלה

קמפוס ירושלים לאומנויות ומתחם בית העם מהווים מקרה בוחן המדגים תפיסת תכנון חדשה של עיריית ירושלים בהובלת חברת עדן במשאב הקרקע הציבורית. בירושלים המצטופפת, הקמפוס הינו דוגמה למרחב עירוני רב שכבתי חדש המשלב פרוגרמות של אקדמיה, תרבות, יצירה ודיור מיוחד. המושב יעסוק בהיבטים שונים של קידום מתחמים ציבוריים שלמים ומרובי שימושים, מנקודת המבט של מדיניות ואסטרטגיה עירונית, תכנון, אדריכלות וכלכלה.

יו"ר: ליאור בר-דור, משנה למנכ"ל עדן - החברה לפיתוח כלכלי בירושלים

דוברים: נאוה דיסנצ'יק, יועצת ראש העיר ירושלים לתרבות ואמנות בשיחה עם ליאור בר-דור | מאירה קובלסקי, אפרת-קובלסקי אדריכלים | סלמה מילסון-ארד, ארד סימון אדריכלים | דנה בורשטין, סמנכ"ל תכנון ונכסים, עדן - החברה לפיתוח כלכלי בירושלים | חגי רגב, הממונה על כלכלה אורבנית, עיריית ירושלים

ניסן נתיב (אולם בוריס)

שימושים זמניים בנכסים ושילוב אימפקט בתכנון ויזמות

למפעלים מזהמים ונטושים ומבנים ישנים הזדמנות ייחודית להשפעה חיובית על הרקמה העירונית באמצעות תכנון חדשני, איכותי וסביבתי. שימושי ביניים נועדו לתת פתרון לנכסים, אשר בשנות התכנון, ממשיכים לעמוד ללא שימוש מיטבי או ללא שימוש כלל, על מנת שלא יהוו מפגע עירוני ויצרו מרחב של הזנחה ופחד בלב העיר. נבחן את היבטי אימפקט בעולם התכנון והבנייה, שיתופי פעולה בין מגזריים לפתרון בעיות עירוניות, אתגרים בשימושים זמניים ועוד.

יו"ר: אביב נגבי, קבוצת ריאליטי

דוברים: אבישי קימלדורף, שותף, קבוצת ריאליטי | אביעד מור, מהנדס עיריית חולון | תמיר ארביב, גיאוקרטוגרפיה | חגית נעלי יוסף, מחלקת תכנון אסטרטגי, עיריית תל אביב | טלי רחמיאן, עיריית נהריה | מלינה גיצין אבירם, עמותת זאמו

סם שפיגל אולם קולנוע 1

התחדשות עירונית - גשטלט או מכניקה

במושב נבחן את הדילמה של ה"מכפיל" המעצב בניינים סטנדרטיים גנריים כמעט, זהים בכל הארץ. האם נוכל ליצור פרויקטים עם צבע ורוח מקומיים, אשר המכנה המשותף ביניהם איננו במכפיל או בבנין Hn אלא במודלים אחרים. נעשה זאת ע"י התבוננות בתדריך שכונה לכל החיים ולזיקנה של משהב"ש, עם מודלים חדשים למגורים, בפרויקטי התחדשות במתחם הר הצופים-שכונת ברסביטה, ובבחינת הפרדיגמה בפרויקטי התחדשות עירונית יזמית למגורים בשכונות ירושלים-קטמונים ומרכז העיר.

יו"ר: נעמי אנג'ל, אדריכלית, לשעבר מתכננת מחוז ת"א

דוברים: רונית אשד - לוי, מנכ"לית אפריקה ישראל התחדשות עירונית | נעמי אנג'ל, אדריכלית, לשעבר מתכננת מחוז ת"א | אמיר אלכופר, מליס אדריכלות ובינוי ערים בע"מ | רינת בן נון, מתכננת חברתית

סם שפיגל אולם קולנוע 2

"היער והעיר"

יער צמוד דופן לעיר מעלה אתגרים ופוטנציאלים משותפים. יערות ישראל מספקים שירותי מערכת יערניים רחבים בהיותם שטחים פתוחים רציפים בעלי עושר ומגוון ביולוגי, שטחי פנאי נופש ושהייה, שטחים המחזקים את החוסן הציבורי ומהווים חלק מרכזי בחינוך, רווחה ובריאות של ציבור והם בעלי ערך חשוב לאיכות החיים בישראל. לכל זאת משנה תוקף וחשיבות עם ריבוי האוכלוסין והצורך לספק שטחי פנאי באיכות וברמות תואמות, והעלייה במודעות לתרבות הפנאי במרחב הפתוח, במדינה עירונית וצפופה.

יו"ר: נעה טל, מנהלת אגף תכנון קק"ל

דוברים: נעה טל, אגף תכנון, קק"ל | בלה נודלמן, מרחב מרכז, קק"ל | רינה מגן, החוג ללימודי הסביבה, אוני' תל-אביב | גידי בשן, אזור ההר, קק"ל

סם שפיגל אולם קולנוע 3

תכנון במציאות משתנה: מאסטרטגיה מרחבית לאומית למקומית

תכנון אסטרטגי, בניגוד לתכנון סטטוטורי, מגדיר תהליך וגם פעולות. על מנת להגיע לתוצאות קונקרטיות יש צורך לקדם תכנון אסטרטגי ברמות שונות. במושב יוצגו רמות שונות של תכנון אסטרטגי – החל מן הרמה הלאומית (תכנית 2040 והתכנית האסטרטגית המרחבית) הרמה האזורית (אשכול נגב מזרחי) והרמה המקומית אזורית (קריית שמונה וסביבתה). בסיום ההרצאות יתקיים פנל בנושא שיתופי פעולה ותוצרים אפשריים.

יו"ר: רוני בר, מנהל התכנון

דוברים: שחר סולר, תכנון אסטרטגי מנהל התכנון | מרב מורד, אשכול נגב מזרחי | טל עוזיאל-כרמל, מהנדסת עירונית שמונה | איתי בארי, בי"ס למדעי המדינה, אוני' חיפה, ויונתן לוזר, הטכניון

13:15 – 14:30 | הפסקת צהריים

14:30 – 16:00
מושבים מקבילים

בית העם אולם מרכזי

מרכזי תחבורה ציבורית – מנוע להתחדשות ושילוב עירוני

החל משנות ה-70 וה-80 של המאה הקודמת, מענה לצרכי ניידות במרכזי הערים בישראל, התבסס בעיקר על תשתיות לטובת תנועת הרכב פרטי ולצידן, הסדרים לתנועת התחבורה הציבורית. הנכונות לנקוט בריסון של הרכב הפרטי באזורים בעלי נגישות גבוהה פותח הזדמנויות חדשות להתחדשות עירונית סביב מוקדי תח"צ ואף לשימוש בתחבורה ציבורית כרכיב גישור בין צידי הכביש ובמתן

הסדרים להולכי הרגל. המושב יציג דוגמאות לפרויקטים: פרויקט ציר רגר, האבים התחבורתיים, ותחנות מעבר ראשיות.

יו"ר: בקי שליסלברג, תכנית אב, נתיבי איילון
דוברים: אורי כפרי, אגף תחבורה, נתיבי איילון | ליאור מסינג, חברת נתיבי איילון | שרי קלאוס, אתוס אדריכלות תכנון וסביבה בע"מ | שרון לוי, אתוס אדריכלות תכנון וסביבה בע"מ

בית העם (לובי כניסה)

תכנון אתרי טבע עירוניים קהילתיים

נסקור את אתרי הטבע העירוניים ותפקידם בסביבה עירונית מתחדשת. תועלות של אתר טבע עירוני עצומות הן מבחינה חברתית-קהילתית, ציבורית וחינוכית, והן מבחינת אקולוגית. הן מתעצמות בעידן של שינוי אקלים – שבו גדל הצורך בניהול מי הנגר העירוניים ובעקבות גידול האוכלוסין ותנופת הפיתוח שכן עם הזמן, מתמעטים שטחי הטבע ביחס לאוכלוסייה הגדלה. מה צריך לעשות כדי שנראה עוד אתרי טבע עירוניים קהילתיים מוקמים בירושלים ובישראל בכלל ומדוע זה עדיין לא קרה בפועל?

יו"ר: יעל זילברשטיין-ברזידה, החברה להגנת הטבע

דוברים: תמר רביב, המשרד להגנת הסביבה | שחר סולר, מנהל התכנון | ענת פז-בנימיני, מיה עתידה, דניאל חנין-בקר, החברה להגנת הטבע | ניר מרגלית, יערה ישראל, עירונית ירושלים | רז מטלון, שלף מטלון אדריכלי נוף בע"מ | חוי לבנה, משרד 1:1 אדריכלות נוף ועיצוב אורבני

בית העם (לובי עליון)

מרכז העיר המזרחית בירושלים, לאן?

חלק גדול משטח מע"ר מזרח אינו מוסדר תכנונית, ומשווע להסדרה אורבנית ותפקודית. בשנים האחרונות, משקיעים עיריית ירושלים וגופי תכנון עירוניים בשדרוג המרחב הציבורי ובתכנון עירוני צופה פני עתיד. במושב נכיר את המרחב של מע"ר מזרח, ההיסטוריה שלו וערכיו השימוריים, את תכנית המתאר החדשה, ואת מגמות הפיתוח של המרחב הציבורי. יוצגו נקודות מבט מגוונות לגבי המצב הקיים ומאמצי התכנון, המתרחשים במרחב אליו מתנקזת המציאות המורכבת ביותר של העיר ירושלים.

יו"ר: שרי קרוניש, עמותת במקום

דוברים: טארק נאסר, אדריכל ומתכנן עירוני, מייסד סינסילה (הרצאה באנגלית) | שמוליק גרואג, אדריכל, מתכנן ומומחה לשימור | רחל וינר, משרד רחל וינר אדריכלות | נוף בע"מ | מוחמד קיימרי, מתכנן ערים, מהנדס בנין ושמאי מקרקעין

ניסן נתיב אולם תיאטרון

מעבר לעיר היצרית: עשור למדיניות המעמד היצרית במרכז העיר ירושלים

לפני כעשור עיריית ירושלים אימצה תכנית אסטרטגית לפיתוח כלכלי של העיר באמצעות משיכת 'המעמד היצרית' לעיר תוך יצירת מוקדי משיכה ותעסוקה עבורו. לאחר עשור של עשייה, מעברם של כלל בתי הספר לאומנות ועיצוב למרכז העיר, והתבססותה של העיר כמרכז אקדמי מוביל ברמה הארצית, נבקש לקיים דיון אודות הפעולות השונות שננקטו, ולבחון האם וכיצד המושג "המעמד היצרית" ותיאוריית השינוי העומדת בבסיסו רלוונטיים לאתגרים ולהזדמנויות הניצבים כעת בפני פיתוח מרכז העיר של עיר גדולה.

יו"ר: שרון מנדלבאום, האגף לפיתוח עירוני, אסטרטגי ועסקי, עיריית ירושלים

דוברים: שלמה לוי, רשות צעירים, מינהל תרבות חברה וספורט, עיריית ירושלים | עידו לויט, חדשנות אורבנית, עדן – החברה לפיתוח כלכלי בירושלים | נטע מייזלס, מרכז האמנות 'המפעל' ועמותת רוח חדשה | נגה קידר, סוציולוגית, הקליניקה האורבנית באוניברסיטה העברית

ניסן נתיב (אולם בוריס)

ערים במשבר האקלים: בין אוכלוסיות פגיעות להערכות מיטבית למשבר האקלים

החלטת ממשלה 4079 "הערכות ישראל להסתגלות לשינויי אקלים: יישום ההמלצות לממשלה לאסטרטגיה ותוכנית פעולה" קובעת כי מדינת ישראל מכירה בהתרחשות שינויי אקלים עולמיים ובצורך להערכות לקראתם. מבין השאלות שננסה לענות עליהן: מהם הסיכונים הצפויים לנו בערי ישראל הצפופות? מה ההגדרה של "פגיעות" ומה מאפשרת הבנת מרכיבי הפגיעות לתכנון עירוני הנערך לבאות? כיצד ניתן להגדיל את יכולת ההסתגלות של ערים למצבי סיכון נקודתיים או מתמשכים, בעזרת תכנון עירוני? ועוד.

יו"ר: רוד זיסו-כהן, מרכז השל לקיימות

דוברים: רוני כספי, קרן ברל כצלסון | עמיאל וסל, המשרד להגנת הסביבה | שרון שפר, אדריכלית העיר ראשון לציון | אימן טבעוני, משרד אדריכלים בינלאומי, הטכניון, בצלאל | הדס בשן, יועצת לתכנון אסטרטגי וניהול שטחים פתוחים | מוטי קפלן, מוטי קפלן מתכננים בע"מ, הטכניון

סם שפיגל אולם קולנוע 1

תכנון ודחיקה בעיר

'דחיקות' היא מצב פוליטי, כלכלי חברתי ומרחבי בו שרויים מיעוטים תחת איום מן הזכות לדיוור. הפאנל יעסוק בהיבטים שונים של דחיקות דרך ארבעה מקרי בוחן שונים: ערי הפיתוח, המרחב הגאה בבאר שבע, תהליכי התחדשות עירונית בבאר שבע והתנגדות תושבי רהט לותמ"ל.

יו"ר: עודד הס, האוני' הפתוחה

דוברים: רני מנדלבאום, אוני' תל אביב ואוני' ספיאנצה של רומא, חן משגב, האוני' הפתוחה | הילה צבן, המכללה האקדמית כנרת | ארז

צפדיה, המכללה האקדמית ספיר | עודד הס, האוני' הפתוחה

סם שפיגל אולם קולנוע 2

התחדשות עירונית - "צעד אחד קדימה" - לא רק בנינים

התחדשות עירונית ככלי התערבות תכנוני ממשיך לאתגר את ציבור המתכננים, מקבלי החלטות ותושבי העיר. איך ניתן לייצר התחדשות אורגנית – מתמשכת התורמת ליצירת עירוניות מוצלחת ולאיוכות חיים עירונית טובה יותר ששמה דגש על צרכי התושבים, על הקיים, המרחב הציבורי עירוני, גמישות מחשבתית ותכנון בר קיימא? כיצד לתכנן את הרצוי ולא המצוי? על השינוי המחשבתי נעסוק דרך דוגמאות מערים הרחוקות מתל אביב – נוף הגליל, ערד, ירוחם, מצפה רמון ונהריה.

יו"ר: חדוה פיניש, אסטרטגיה אורבנית

דוברים: מיכל יוקלה, סטודיו מיא מיכל יוקלה אדריכלים | דודי גלור, גלור תכנון ואדריכלות בע"מ | אריאל שרעבי, אריאל שרעבי אדריכלות ובינוי ערים | דרור גרשון, עירית סולסי, אדריכלים אורבניים | אהוד בסט, גיא אורצקי, בסט אדריכלים, אורצקי אדריכלים בע"מ

סם שפיגל אולם קולנוע 3

התחדשות מרכזי ערים בישראל - הצלחות, כישלונות, אתגרים

למרות מאמצי התחדשות מרכזי הערים, רובם ממשיכים להתיישן. אחת התשובות האפשריות היא כי מערכות מורכבות מתאפיינות בתופעות מגיחות (התחדשות) לצד שינויים זוחלים (התיישנות). שתי התופעות מתרחשות במגוון תחומים במקביל, וקשורות להתלכדות של התחומים יחד. במושב זה ננסה להגדיר, דרך ניסיון מצטבר של מספר ערים, דרך הצלחות ודרך כישלונות, מקצת מהתנאים ההכרחיים להתחדשות, אם וע"פ אילו אמות מידה יש לתעדף פרויקטים.

יו"ר: ארי כהן, ארי כהן מיכאל וינד אדריכלות ובינוי ערים

דוברים: אלה זילברפרב בן עזרא, ארי כהן מיכאל וינד אדריכלות ובינוי ערים | דוד גוגנהיים ואיתן רונאל, גוגנהיים, רונאל, לוי אדריכלים ומתכנני ערים | טל הראל, גיאוקרטוגרפיה | ערן וקסלר, מהנדס עיריית בני ברק | חנה חרמש, מהנדסת עיריית הרצליה, ליהי עין גדי - דוידוביץ, משרד ד.מ.ר

סם שפיגל כיתה קומה 5

טיפולוגיה של התחדשות עירונית

תהליכי התחדשות עירונית המתקיימים כיום פוסחים על ישובים הנמצאים מחוץ לאזורי הביקוש, בהם נדרשת התחדשות עירונית. במושב נדון בנושאים הבאים: ערעור מקומו של המניע הכלכלי כגורם מוביל מרכזי

בתהליך; הבנת המורכבות החברתית והצורך במתן מענה הולם לאוכלוסיות ותרבויות שונות; שיקום ושיפור התנאים הסביבתיים בערים המצטופפות; מתן פתרונות יצירתיים מרחביים ליצירת מרקם אורבני מאוזן, בעל חוסן וגמיש לפיתוח עתידי.

יו"ר: תגית כלימור, קנפו כלימור אדריכלים, הטכניון

דוברים: תגית כלימור, קנפו כלימור אדריכלים, הטכניון | תמיר מנצור כרמל, חברת אבן ישראל | ענבר וייס, מהנדסת עיריית בית שמש | דניאלה פוסק, בצלאל

המרכז למוסיקה מן המזרח

איזונים ובלמים של תהליך התכנון - פנינו לאן?

במושב יבחנו ההשלכות החברתיות והסביבתיות של יוזמות הממשלה לשינויים במערכת התכנון והבנייה, באמצעות חוק ההסדרים וחוקים נוספים, על מבנה מערכת התכנון, תהליכי קבלת החלטות, מערך האיזונים והבלמים, איכות התכנון ותוצריו. יערך דיון בהשלכות על תכניות לפיתוח תשתיות לאומיות, שטחים פתוחים, הליכי התחדשות עירונית, דיור חברתי, הסביבה, הבריאות והתושבים.

יו"ר: נילי שחורי, תכנון ערים ופיתוח כלכלי

דוברים: מירב אהרון גוטמן, הטכניון | ערן פייטלסון, האוניברסיטה העברית | חנה מורן, מורן תכנון ערים ואזורים | איילה גלדמן, המשרד להגנת הסביבה | אסף זנזורי, החברה להגנת הטבע | דרור בוימל, החברה להגנת הטבע

דוג'ו

קהילות בעיר

קהילות במרחב העירוני מתמודדות עם חיי השגרה בעיר לצד שחקנים נוספים במרחב, היוצרים לעיתים מפגש וחיתוך. הציבור לעיתים חש בשחיקה וחוסר אמון אל מול מערכות התכנון. במושב נדון על מודלים לבניית אמון בתהליכי שיתוף הציבור, מתודות דיגיטליות לבניית כלים לתכנון משתף, והוספת קומה בעזרת מידע ריאליסטי ואנליטי כבסיס לדיון תכנוני משתף. נשמע על תהליכים ביוזמה מלמטה, תרומת קהילת מפרש (קיבוץ עירוני) לשכונה ולעיר חיפה ומודל חדש לפיתוח מרחבים משותפים ובטוחים עבור כולם.

יו"ר: תמר ברגר, עדן-החברה לפיתוח כלכלי בירושלים

דוברים: בני פירסט, האוניברסיטה העברית | דורון רוהטין, יעד אדריכלים ומתכנני ערים ונוף בע"מ | בת-אל יוסף רביד, חדר המצב החברתי, הטכניון | שלומית פלינט-אשרי, אוניברסיטת בר אילן | מריק שטרן, מכון ירושלים למחקרי מדיניות

ורטיגו

מתעשייה מסורתית לעירוב שימושים - תהליך התחדשות אזורי

תעשייה עירוניים בישראל

נעסוק בתהליך התחדשות אזורי תעשייה עירוניים ממרחבי תעשייה מסורתית למעורבי שימושים. כיצד עיר מתמודדת עם תהליך התחדשות המתפרס על פני שנים ארוכות? האם יש מקום לבתי מלאכה מסורתיים בעיר כיום, והאם תעשיות מתקדמות יכולות להשתלב יחד עם מגורים? מהם היתרונות והחסרונות של תכנית סטטוטורית ומסמך מדיניות בבואה לייצר התחדשות אזור תעשייה בלב העיר? נבחן שאלות אלה מנקודת מבט אדריכלית, תכנונית, ויזמית ונגבש תובנות.

יו"ר: מיכל קורח, מכון ירושלים למחקרי מדיניות

דוברים: חמי גרא, מכון ירושלים למחקרי מדיניות | שירה גליטמן, מליס אדריכלות ובינוי ערים בע"מ | נטע סטרומצה, לי רום-כספי, גורדון אדריכלים | רינה דגני, יו"ר גיאוקרטוגרפיה

הפסקת קפה | 16:00-16:30

18:00 – 16:30 מושבים מקבילים

בית העם (לובי כניסה)

לחשוב מחדש על מרחבי התעסוקה והתעשייה בערים

העבודה תופסת חלק מרכזי מחיינו, אבל אנו מקדישים מעט מאוד מחשבה ליחסים המרחביים בין מגורים ועבודה. מה המקום של אזורי התעסוקה בעיר? מה הקשר של העיר אל מרחבי התעשייה שלה? במושב נבקש לחשוב מחדש על הממשקים בין העיר למרחבי התעסוקה והתעשייה שלה ועל מקומם במרקם העירוני ובכלכלה העירונית, תוך למידה משני מקרי מבחן ברחבי הארץ: כפר סבא ורעננה.

יו"ר: מירב בטט, משרד הכלכלה והתעשייה חן רוזנק, "פאבליקה"

דוברים: מרב בטט, תכנון ומחקר משרד הכלכלה והתעשייה | חן רוזנק, משרד תכנון וייעוץ אסטרטגי "פאבליקה" | מיכל קלי גוטמכר, אדר' העיר רעננה | מיכל שרייבר גלבנדורף, אדר' העיר כפר סבא

בית העם (לובי עליון)

תכנון מוקדי תעסוקה כמנוע לשינוי כלכלי-חברתי במזרח ירושלים

המושב יעסוק במהלך תכנוני נרחב בהובלת עיריית ירושלים יחד עם פמ"י והרל"י להקמת מוקדי יזמות ותעסוקה מעורבי שימושים במזרח ירושלים ויצוג דוגמאות של תהליכי תכנון וכליים יישומיים שפותחו במסגרת קידום תכנון לתעסוקה.

יו"ר: יערה איסר ודבי חוברס-דהאן, דבי חוברס-דהאן תכנון וניהול

דוברים: יערה איסר, יחידה לפיתוח מז' ירושלים | צביקה מינץ, יועץ פרוגרמות-

תכנון במרחב | נילי חר"ג, ארכטיק אדריכלים
| איסלאם דעים, מנהל קהילתי אבו-טור,
הקליניקה האורבנית, האוני' העברית | יערה
רוזנר-מנור, הקליניקה האורבנית, האוני'
העברית

ניסן נתיב אולם תיאטרון

שימור זהות עירונית

הצורך במציאת איזון בין צרכי הפיתוח
והתחדשות ובין שימור מארג זהויות ושימור
מורשת אורבנית ואנושית הינו תהליך מורכב
ורווי קונפליקטים הדורש שילוב "מלמטה"
ו-"מלמעלה". המושב יעסוק בסוגיית השימור
מול פיתוח בין היתר על ידי הצגת הסיפור
התל אביבי, הסיפור החיפאי והסיפור הבאר
שבעי.

יו"ר: שלומית פלינט-אשרי, אונ' בר – אילן

דוברים: ארי כהן, ארי כהן מיכאל וינד
אדריכלות ובינוי ערים | אירית צרף נתניהו,
אירית צרף נתניהו אדריכלות ובינוי ערים |
עומרי זילכה, סטודיו פינת רחוב | עדי אלחלל
הרפז, הטכניון | עינת מנדלסון, הטכניון

ניסן נתיב (אולם בוריס)

משבר הדיור בחברה החרדית

המושב מציע מבט מבפנים על מאפייני
הדיור, אתגרים ודילמות ודגשים תכנוניים
שיסיעו לשיפור וטיוב תכניות המיועדות
לחברה החרדית: מה צריך הציבור החרדי?
איך רוכשים דירה במציאות צפופה? בידול או
שילוב? ועוד.

יו"ר: בנצי ראקוב, פורום מתכננים חרדים
ומכון חרדי למחקרי מדיניות

דוברים: נתן אלנתן, ראש מטה התכנון
הלאומי | בנצי ראקוב, מייסד פורום מתכננים
חרדים ומכון חרדי למחקרי מדיניות | שי
שטרן, אונ' בר-אילן | אריאל פינקלשטיין,
המכון הישראלי לדמוקרטיה

סם שפיגל אולם קולנוע 1

כיצד ניתן להגדיל את מלאי הדיור בירושלים המזרחית

במושב יושם זרקור על סוגיות הדיור
בירושלים המזרחית: פערים אדירים בהיצע
ואיכות הדיור בין מזרח ירושלים ומערבה,
מחסור אדיר ביחידות דיור פורמליות, סכנות
הטמונות בנייה הבלתי פורמלית, תהליכי
התכנון והסדרת מקרקעין, וההזדמנויות
התכנוניות להגדלת מלאי הדיור. המושב מכנס
יחדיו קולות מגוונים תוך התייחסות לשאלה
המרכזית של המושב: כיצד ניתן להגדיל את
מלאי הדיור בירושלים המזרחית חרף כל
המגבלות?

יו"ר: מליחה זגיר, הקליניקה האורבנית האוני'
העברית

דוברים: אפרת כהן-בר, עמותת במקום |
נועה חדוות, אגף תכנון העיר, עיריית ירושלים
| אסמאעיל סאלח, אדריכל ומתכנן ערים |
מוראד נתשה, הרשות לפיתוח מזרח ירושלים

סם שפיגל אולם קולנוע 2

חדשנות עירונית - כלים מתקדמים להערכת תכנון

כלים מתקדמים להערכת תכנון הם פועל
יוצא של שימוש בכלים ממוחשבים ודיגיטליים
בתכנון. המושב יציג יוזמות מתקדמות
המשלבות הליכי תכנון, איסוף מידע ובניית
מדדי הערכת איכות תכנון ויעסוק במידת
ישימותם של הכלים עבור מגוון השחקנים
בהליך התכנון.

יו"ר: נורית אלפסי, אונ' בן גוריון

דוברים: דניאלה פז-ארז, פז כלכלה והנדסה
| רות אברהם, המועצה הישראלית לבניה
ירוקה | אור מוסקוביץ, הטכניון | מיכל צחור,
אונ' בן גוריון | רוני בר, מנהל התכנון | רחל
קטושבסקי, מחוז דרום מינהל התכנון

סם שפיגל אולם קולנוע 3

פרויקטי תחבורה והשפעתם על המרחב העירוני

בשנים האחרונות חל מפנה לטובה בהשקעה
ובתשומת הלב הממשלתית לפרויקטי
תחבורה ציבורית, בדגש על מערכות תחבורה
עתירות נוסעים (מתע"ן). כניסת מערכות
מתע"ן משנה סדרי עולם במרחב העירוני,
ומהווה הזדמנות חד-פעמית לשינוי של
ההיררכיה התחבורתית ויצירת מרחבים
אורבניים מוטי-הליכה, שוקקים, ותוססים.
מושב זה יבחן הזדמנות זו דרך מקרי מבחן:
חולון, ושלוש קווי המטרו המתוכננים; תל
אביב-יפו, ופרויקט שדרת הקרייה, וירושלים,
המתכננת את מרכז העיר במציאות של אחרי
הקו האדום.

יו"ר: יונתן רוזין, מתכנן תחבורה

דוברים: דני גבעון, תכנית אב לתחבורה
ירושלים | אלמוג שייר, תכנית אב לתחבורה
ירושלים | ארז קאופמן, ואנה יוגב, חברת
מנעד | תומר לאוה, אדריכל העיר חולון |
יעל קאופמן-פרידמן, ס. מהנדס העיר חולון

סם שפיגל כיתה קומה 5

נחלים, רחובות, קהילות, חללים, עסקים... והעיר שביניהם

תכניות-עיר רבות, מתעלמות מן המרחבים
הציבוריים והשפעותיהם על פניה של העיר.
הצלחתה של עיר טמונה במרכיביה - רחובות,
כיכרות ושדרות, שטחי ירק וחללים ציבוריים,
ובעירוב ותמהיל השימושים, היחסים והזיקות
ביניהם לבין עצמם, וביניהם ובין תושבי העיר.
המושב שלפנינו ידון בשלל המרכיבים -
הפיזיים והחברתיים - הבונים עיר טובה,
ובמקרי בוחן - ראויים ומוצלחים, יותר או
פחות, בבניית עיר בכלל וכמרכיב מהותי
בהתחדשות עירונית בפרט.

יו"ר: מוטי קפלן, מוטי קפלן מתכננים בע"מ,
הטכניון ושיר גרביץ-סלע, הטכניון

דוברים: מוטי קפלן, מוטי קפלן מתכננים
בע"מ, הטכניון | טלי ברגל, עיריית תל
אביב-יפו | יהודה עירוני, מתכנן ויועץ עסקי,

רחובות וכלכלה עירונית | סוניה קופרמן, יעד
אדריכלים ומתכנני ערים ונוף בע"מ

המרכז למוסיקה מן המזרח

אזרחות דיגיטלית עירונית: כיוונים חדשים בתכנון עירוני?

האם "העיר החכמה" יכולה להיות גם "העיר
הצודקת"? נבחן כיצד הדיגיטציה העירונית
משנה את הידע העירוני, מעצבת מחדש סדרי
עדיפויות בתכנון ודרך כך גם יוצרת מחדש,
ולרוב מנציחה, דפוסים של מרכז ופריפריה
בערים וסביבותיהן. נבחן שאלות אלו מנקודת
המבט של השוליים המעמדיים, האתנו-
לאומיים בחברה בישראל ונציע פיתוחים
שונים של כלים לשיתוף ציבור מבוססי
מודלים, מערכי מידע דיגיטליים, ופרקטיקות
אזרחיות "מלמטה" המאפשרות לייצר נתונים
שאינם נתונים.

יו"ר: חגית קיסר, אונ' בן גוריון

דוברים: אורן יפתחאל, אונ' בן גוריון וארז
צפדיה, המכללה האקדמית ספיר | יונתן
דורטהיימר, אונ' אריאל ואהרון שפרכר,
הטכניון | יעל פרץ, בצלאל | לובנה א-סאנע,
בצלאל

ורטיגו

תכנון לשם שינוי - התחדשות מרכזי ערים בתהליכי עומק ושותפויות אסטרטגיות

מרכזי הערים בישראל הם מרחבים
משמעותיים למרקם העירוני וחשובים לרבים
מתושבי/ות העיר, הם בעלי מטען חברתי,
היסטורי, תרבותי וכלכלי, אך ברבות מן הערים
מאופיינים בהזנחה ובהתיישנות התשתיות
והפעילות המקומית. במושב זה יוצגו תהליכי
עומק ושותפויות אסטרטגיות שמובילות
תכניות הפועלות ברשויות המקומיות
המקדמות התחדשות פיזית, חברתית
וסביבתית במרכזי הערים ברחבי הארץ,
בתפיסות ובכלים לא שגרתיים וחדשניים,
בקריית ביאליק, טירה, בית שמש ואשדוד,
ערד וגגות ירושלים.

יו"ר: יסמין יותם, אורבן 95

דוברים: לירון דן, תכנית העירה | מיכל
בלייכר, אורבן 95, טכניון, סטודיו 1:1 | מתן
ישראלי, ארגון גג, ירושלים | ענת הורביץ
הראל, יועצת לתכנית אורבן 95 | הילה לוטן,
תכנית העירה

18:00 – 18:30 | ארוחת ערב קלה

18:30 – 20:00
אירוע ערב

גג בית הספר לתיאטרון חזותי

הענקת פרסים לזוכי תחרות עבודות
דוקטורט ומאסטר מצטיינות

הענקת פרס לעבודת תכנון כלכלי מצטיינת מאת ד"ר אליהו בורוכוב

מפגש עם ראשי בי"ס לאומנויות וארכיטקטורה

מנחה: ייטב בוסירה, ראש הלימודים
המתקדמים בבית הספר לארכיטקטורה,
בצלאל

דוברים:

דנה בלנקשטיין כהן, מנהלת סם שפיגל
אלס ורבקל, ראשת בית הספר לארכיטקטורה,
בצלאל
ניר שגב, סגן מנהל הסטודיו ומנהל הפקות,
ניסן נתיב

מופע מוסיקלי

9.6.23 יום שישי
9:00 – 13:00
סיוורים

9:00 – 9:30 התכנסות וכיבוד קל

בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים

9:30 – 10:30 בין יציבות לגמישות: כלים, עקרונות ואתגרים בתהליכי תכנון בירושלים

אדר' רועי לביא, מנהל אגף תכנון, עיריית ירושלים

10:30 – 13:00 יציאה לסיורים

01

סיור בקמפוס בצלאל החדש ע"ש ג'ק, ג'וזף ומרטון מנדל

ליאת בריקס אתגר, נשיאת בצלאל
סיור במשכנה החדש של בצלאל, האקדמיה
לאמנות ועיצוב ירושלים, הממוקם במתחם
מגרש הרוסים, על גבעה המשקיפה אל העיר
העתיקה. הקמפוס, המשתרע על פני
כ- 42,000 מ"ר, תוכנן על ידי משרד
האדריכלים היפני SANAA ממשרדי
האדריכלים המובילים בעולם, זוכה
פרס פריצק, בלווי משרד האדריכלים
המקומי HQ Architects.

02

בין פיתוח לשימור במרכז העיר ירושלים

שרון דינור, הממונה על השימור,
עיריית ירושלים
סיור בין צירים ראשיים וחצרות היסטוריות
במרכז העיר ירושלים, והצגת מגמות הפיתוח
בהיסטוריה ובהווה.

** הסיור יסתיים בשעה 12:00

03

להכיר את הכניסה לעיר: רובע העסקים החדש של ירושלים

דרור לאופר, מנהל פרויקט רובע הכניסה
לירושלים

סיור ותצפית על רובע העסקים החדש הנבנה
בימים אלו סביב בנייני האומה בכניסה לעיר
ירושלים, בתכנון משרד Topotek1 מברלין.

** המשתתפים בסיור ייסעו לכניסה לעיר
ברכבת הקלה. הסיור אינו מונגש לנכים.

04

שלושה סיפורים על פיתוח עסקי במרכז העיר

ניר זקס, מנהל מחלקה בכיר לפיתוח עסקי
באגף לקידום עסקים
סיור בעקבות ההתערבויות הטקטיות
והאסטרטגיות של עיריית ירושלים לפיתוח
המרחב העסקי במרכז העיר: עסקים שנפתחו
בתמיכת מענקים, שיפור חוויות ההליכתיות,
פליסמיקינג ומדיניות.

05

עיר עתיקה, עיר חדשה: גישות חדשות להגדרת המורשת העירונית של ירושלים ושימורה

נועה הייזלר רובין, בית הספר
לארכיטקטורה, בצלאל
סיור על קו התפר הירושלמי, המחבר גם בין
העיר העתיקה לעיר החדשה, לאור חשיפה
של מסמכים המתעדים את פיתוחה ותכנונה
של העיר בארכיוני האדריכלות של ירושלים,
יאפשר מבט מחודש על המורשת העירונית
של ירושלים כפי שהיא מוגדרת מאז תקופת
המנדט הבריטי.

06

על תכנון לחרדים בשכונת רוממה רחלי רוטנברג, עו"ד ומתכנתת, מובילה שותפה של פורום מתכננים חרדים

שכונת רוממה חוותה בעשור האחרון צמיחה
משמעותית, שהפכה אותה למרכז עירוני
שוקק שבו מתגוררים תושבים חרדים ברובם
חסידים. הצמיחה המהירה מעלה שאלות
אודות תכנון מגורים, מסחר, מרחב ציבורי
וחנייה המותאמים לאוכלוסייה החרדית על
קהילותיה השונות.

** משתתפי הסיור מתבקשים לכבד את קוד
במרחב הציבורי החרדי ולא להגיע בגופיות
או מכנסיים קצרים.

07

מזרח ירושלים, רגע של אופטימיות

אסלאם דעים ויערה רוזנר-מנור, אדר' תכנית
אב ואדי ג'וז, ורד סינגר ותמר קלאפיש,
תפנית תכנון ובינוי ערים, מתכננות פארק
'פתחת קדרון', טארק נאסר, מייסד
שותף ומנהל סינסילה
נפתח בתצפית אל אזור ואדי ג'וז, שכיום
מתאפיין כאזור מוסכים ותעשייה קלה,
וכולל מאות יח"ד לא מוסדרות, אך מתוכנן
כמוקד מסחר ותעסוקה חדש. נמשיך לסיור
בפארק 'פתחת קדרון' – הפארק הגדול
ביותר במזרח העיר הנמצא בשלבי ביצוע
סופיים, ומהווה חוליה בשרשרת של שטחים
וצירים ירוקים במרחב המע"ר המתוכנן. נסיים
בביקור בסינסילה מרכז קיימות קהילתי ובו גג
ירוק, חקלאות הידרופונית ומרכז הדבוראות
המזרח ירושלמי על גג הספרייה העירונית
ביואדי ג'וז. הסיור בסינסילה יתקיים באנגלית.

08

ממשק עיר ויער, עין כרם

גידי בשן, מנהל אזור ההר ואדר' נוף בלה
נודלמן, מרחב מרכז, קק"ל

יוצגו סוגיות הליבה של השמורה של הרי
יהודה, סוגיות כלל ארציות, תשתיות החוצות
את שטחי היער, תשתיות קולטות קהל,
שריפות, הקהילה וחשיבות מעורבותה
בשמירה על היערות (הצגת מאבקים
ציבוריים), הלכה למעשה תוצאות תהליכי
התכנון בשטח.

**משתתפי הסיור יגיעו לנקודת המפגש
"הפסל האדום" בהר הרצל. ניתן להגיע
לנקודת המפגש ברכבת הקלה או לחנות
בחניוני הר הרצל. בסיור נרד רגלית לעין כרם
ונשוב רגלית או בתחבורה ציבורית.

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المخططين في اسرائيل

אמריקה ישראל מגורים

כנען שנהב
אדריכלים